

IZVJEŠĆE NAČELNIKA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM ZA 2021. GODINU

ožujak, 2021.

SADRŽAJ:

UVOD	3
OPĆI PODACI	4
POSTOJEĆI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM	5
OBVEZE KOJE PROIZLAZE IZ PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	6
GOSPODARENJE OTPADOM U OPĆINI STON U 2021. GODINI	12
ZAKLJUČAK	13

UVOD

Godine 2013., Republika Hrvatska je ulaskom u Europsku uniju postala punopravna članica čime je prihvatila pravnu stečevinu zajednice, *Acquis Communautaire*, odnosno cjelokupno zakonodavstvo i praksu Europske unije koje obuhvaća sva prava i obveze država članica i institucija. Jedno od poglavlja pravne stečevine odnosi se na okoliš. Cilj zaštite okoliša jest poticanje održivog rasta te zaštita okoliša za sadašnje i buduće generacije. Pravna stečevina sadržava više od 200 zakonskih propisa koji reguliraju to područje.

Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj predstavlja prioritetno pitanje zaštite okoliša te jedno od najzahtjevnijih područja u smislu usklađivanja sa standardima Europske unije. Okvir za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj postavljen je donošenjem Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21). Navedenim zakonom se područje upravljanja tokovima otpada u Republici Hrvatskoj u cijelosti usklađuje s europskom pravnom stečevinom, tj. usvaja se europski standard u cjelokupnom području zaštite okoliša koje se odnosi na otpad, ali s jasno propisanim obavezama, odgovornostima i mehanizmima kontrole.

Zakonom o gospodarenju otpadom (NN 84/21) propisani su planski dokumenti gospodarenja otpadom:

- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- Plan gospodarenja otpadom jedinice područne (regionalne) samouprave te
- Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba.

Shodno tome, jedinice lokalne samouprave više nisu dužne donositi Plan gospodarenja otpadom, a aktualni Planovi gospodarenja otpadom JLS ostaju na snazi do donošenja novog Plana na razini države. Općina Ston izradila je u srpnju 2018. godine Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 6 godina kojim su razrađeni ciljevi i propisane mjere gospodarenja komunalnim otpadom, biorazgradivim otpadom, posebnim kategorijama otpada i opasnim otpadom, s ciljem što učinkovitijeg smanjenja količina nastalog otpada, povećanja postotka reciklaže, obrade i uporabe otpada, odnosno smanjenja količina otpada za konačno odlaganje.

Jedinica lokalne samouprave dužna je jednu godinu od prestanka primjene Plana **gospodarenja otpadom** Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine («Narodne novine», br. 3/17.) odnosno za 2021., 2022., i 2023. godinu dostaviti godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za prethodnu kalendarsku godinu jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine.

Slijedom dosad navedenog, načelnik općine donosi izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom u 2021. godini.

OPĆI PODACI

Općina Ston (u daljnjem tekstu: Općina) pripada (kao jedna od 17 općina i 5 gradova) Dubrovačko-neretvanskoj županiji i nalazi se na njenom sjevernom dijelu. Općina je svojim najvećim dijelom smještena na krajnjem jugozapadnom dijelu poluotoka Pelješca. Graniči na sjevernom, južnom i zapadnom dijelu s Općinom Dubrovačko Primorje, na sjeveroistoku s Općinom Janjina, a s Općinom Mljet te Bosnom i Hercegovinom ima morsku granicu.

Ukupna površina općine iznosi 169,51 km², što je površinom čini trećom Općinom u županiji, odmah nakon Općina Konavle i Dubrovačko Primorje.

U sastavu Općine se nalazi 19 naselja: Boljenovići, Brijesta, Broce, Česvinica, Dančanje, Duba Stonska, Dubrava, Hodilje, Luka, Mali Ston, Metohija, Putnikovići, Sparagovići, Ston, Tomislavovac, Zabrdje, Zamaslina i Zaton Doli i Žuljana.

Općina Ston u županijskom prostoru sudjeluje sa 9,57% površine i 2,15% stanovništva, a u broju naselja participira sa 7,11%.

Prema prvim podacima Popisa stanovništva iz 2021. godine na području općine živi 2494 stanovnika u 810 kućanstava, a s obzirom na površinu općine gustoća naseljenosti iznosi 14,7 st/km². Prosječna veličina kućanstva u općini iznosi 3,08 stanovnika po kućanstvu.

Na području općine zastupljene su prvenstveno primarne i tercijarne djelatnosti.

Područje općine je maksimalno okrenuto svojim prirodnim resursima (more, poljodjelske površine) stoga ne čudi što je od primarnih djelatnosti marikultura najznačajnije zastupljena. Čisto more s odgovarajućim osobinama bilo je temelj razvitku marikulture u Malostonskom zaljevu: uzgoj školjaka - prvenstveno kamenica i dagnji, ali i uzgoj bijele ribe u kavezima, dok je na otvorenom moru zastupljeno ribarstvo. U Stonskom kanalu tradicionalna je proizvodnja morske soli u Solani Ston. Od poljoprivrednih kultura prevladava uzgoj vinove loze, mediteranskih kultura te sezonskog voća i povrća.

Najznačajnije razvijena gospodarska djelatnost, a koja spada u tercijarnu djelatnost, na području općine jest turizam. Postojeća turistička ponuda Općine Ston koncentrirana je najvećim dijelom u Malom Stonu, Stonu i okolici i nosi značajke odmorišnog kupališnog turizma više kategorije. Na području općine trenutno se nalazi samo 1 hotelski objekt, hotel Ostrea u Malom Stonu te šest postojećih autokampova. Uz navedeno svake godine bilježi se porast broja smještajnih jedinica kod privatnih iznajmljivača.

POSTOJEĆI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM

Javna usluga prikupljanja komunalnog otpada organizirana je i provodi se na cijelom području Općine i njome je pokriveno 100% područja odnosno stanovništva kao i sve pravne osobe. Javnu uslugu prikupljanja komunalnog otpada od svog osnutka u 2015. godini provodi tvrtka za obavljanje komunalnih djelatnosti Komunalno društvo Ston d.o.o.

U sklopu obavljanja svoje osnovne djelatnosti gospodarenja otpadom Komunalno društvo Ston d.o.o. obavlja djelatnost prikupljanja, prijevoza i zbrinjavanja komunalnog otpada. Otpad sakupljen na području Općine Ston se zbrinjava zajedno s otpadom prikupljenim u ostalim obližnjim općinama u Bosni i Hercegovini, na odlagalištu Klepovica, 7 km od Neuma, s kojom Općina Ston ima sklopljen ugovor o odlaganju otpada.

Tvrtka Komunalno društvo Ston d.o.o. upisana je u sve pripadajuće očevidnike o gospodarenju otpadom, što joj omogućava adekvatno obavljanje poslova i to očevidnik prijevoznika otpada pod šifrom PRV-1960, trgovaca otpadom TRG 356 te očevidnik posrednika u gospodarenju otpadom POS-480. Komunalno društvo Ston d.o.o. raspolaže sa četiri vozila za sakupljanje i prijevoz otpada opremljenih na način da se sakupljeni otpad transportira na siguran način bez rasipanja i prolijevanja.

Na području čitave općine, stanovništvo, kao i pravni subjekti, miješani komunalni otpad odlaže u plastičnim i metalnim spremnicima (kontejnerima) zapremine 1100 litara, konstruiranih tako da je onemogućeno rasipanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa.

Spremnici su raspoređeni sukladno površini te broju stanovnika po naseljima i pojedini spremnik može koristiti više korisnika. Na području općine, a najviše u Stonu i Malom Stonu, postavljeno je 50 manjih kanti za otpad, zapremine 20 litara, namijenjene za prikupljanje sitnog miješanog komunalnog otpada, a koje svakodnevno prazne ulični komunalni čistači, koristeći motoriziranu čistilicu kao i kante na kotačima.

U centru Stona postavljena su 4 podzemna kontejnera, zapremine svaki 1,1 m³, za miješani komunalni otpad.

Komunalno društvo Ston d.o.o. prikuplja komunalni otpad iz svih naselja na području Općine. Otpad se prikuplja svakodnevno u ljetnim mjesecima te tri puta tjedno u zimskim mjesecima, osim u naseljima Ston i Mali Ston odakle se i u zimskim mjesecima prikuplja svakodnevno. Sav prikupljeni otpad odvozi se na odlagalište otpada u Neumu.

Na području općine trenutačno se ne provodi odvojeno prikupljanje biorazgradivog komunalnog otpada.

Za prikupljanje glomaznog otpada na području općine nisu postavljeni posebni kontejneri već se otpad prikuplja od stanovništva po pozivu i odvozi na deponiju u Neumu.

Na području Općine nisu postavljeni spremnici za odvojeno prikupljanje otpada namijenjenog recikliranju kao što su papir, staklo, PET ambalaža i tekstil.

Na području općine nije razrađen sustav prikupljanja posebnih kategorija otpada.

OBVEZE KOJE PROIZLAZE IZ PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Plan gospodarenja otpadom Općine Ston propisao je određene mjere koje imaju svrhu postizanje zadanih ciljeva u održivom gospodarenju otpadom. Propisane su sljedeće grupe mjera:

1. Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada
 - Sprječavanje nastanka otpada
 - Smanjivanje nastanka biootpada
 - Akcije prikupljanja otpada
 - Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti
 - Planiranje „zelene“ i održive gradnje
 - Provedba „zelenih“ javnih nabava
 - Implementacija sustava ISO 14001 u poslovanje tvrtki/obrta/ ustanova i sl.
2. Mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada
 - Izgradnja građevina za gospodarenje otpadom
 - Nabavka vozila i opreme za prikupljanje i prijevoz otpada
 - Nabavka opreme za uporabu otpada
 - Gospodarenje građevinskim otpadom koji sadrži azbest
3. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada
 - Nabavka opreme za sakupljanje miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada
 - Revizija naplate javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada prema volumenu
 - Komunalno redarstvo zaduženo za provedbu mjera sprječavanja nastanka otpada
 - Sanacija lokacija onečišćenih otpadom
 - Uvođenje naknade za odlaganje otpada

Sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se:

- državnim proračunom,
- proračunom jedinica područne (regionalne) samouprave,
- proračunima lokalne samouprave,
- kreditima,
- sredstvima međunarodne pomoći,
- ulaganjima stranih ulagača,
- doprinosima i naknadama iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom.

Najčešće sredstva za provedbu projekata financiraju koja se sada koriste u RH su:

1. Javni izvori:

- Državni proračun
- Proračun JLS-a i JP(R)S-a i sredstva davatelja javnih usluga
- EU Fondovi – Operativni program konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.
- FZOEU

2. Krediti banaka:

- Svjetska banka
- Europska banka za razvoj
- Europska investicijska banka

3. Privatnih izvora

- Privatna ulaganja u sve vrste obrade otpada (privatni pravni subjekti – tvrtke/obrti/ustanove i sl.)
- Privatna ulaganja u primarno izdvajanje i prikupljanje otpada – postrojenja za reciklažu i skupljanje (javno partnerstvo, koncesije).

U sljedećoj tablici dan je pregled izvora i visina potrebnih financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom na području Općine Ston prema vrsti projekta za planirano razdoblje od 2018. do 2023. godine, kao i terminski plan za provedbu istih.

IZVJEŠĆE NAČELNIKA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

NAZIV PROJEKTA	PROCJENA FINACIJSKIH SREDSTAVA U kn (bez PDV-a)	TERMINSKI PLAN PROVEDBE					
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti i održivom gospodarenju otpadom	oko 20.000,00 kn/ godišnje	+	+	+	+	+	+
Nabava i distribucija kućnih kompostera	oko 60.000,00 kn	+	+				
Uvođenje faze sustava odvoza po modelu „od vrata do vrata“ – nabava spremnika raznih veličina i boja /vrećica u bojama/ za odvojeno prikupljanje otpada – MKO i iskoristive sastavnice otpada te biootpada	oko 600.000,00 kn	+	+	+			
Uređenje prostora za postavljanje spremnika za odvojeno sakupljanje otpada po lokaciji	oko 15.000,00 po lokaciji	+	+	+	+	+	+

IZVJEŠĆE NAČELNIKA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

NAZIV PROJEKTA	PROCJENA FINACIJSKIH SREDSTAVA U kn (bez PDV-a)	TERMINSKI PLAN PROVEDBE					
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Nabava opreme i vozila za prikupljanje miješanog komunalnog otpada, za prijevoz spremnika, mobilnog reciklažnog dvorišta, te za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila, biootpada i sl.	oko 3.500.000,00 kn	+	+	+			
Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)	oko 1.500.000,00 kn	+	+	+	+	+	+
Izgradnja reciklažnog dvorišta u Stonu	oko 5.500.000,00 kn	+	+	+			
Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	oko 150.000,00 kn	+	+				
Nabava stroja za usitnjavanje zelenog i drvenog otpada	oko 150.000,00 kn	+	+				

IZVJEŠĆE NAČELNIKA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

NAZIV PROJEKTA	PROCJENA FINACIJSKIH SREDSTAVA U kn (bez PDV-a)	TERMINSKI PLAN PROVEDBE					
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini (elektronsko označavanje spremnika, nabava uređaja za očitavanje, programsko rješenje sustava i sl.)	oko 250.000,00 kn	+	+				
Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	oko 180.000,00 kn	+	+				
Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	oko 30.000,00 kn	+	+	+	+	+	+
Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad	oko 5.000.000,00	+	+	+	+	+	+
Akcije prikupljanja otpada (papira, tekstila, plastike, EE otpada i sl.)	oko 15.000,00 kn/ godišnje	+	+	+	+	+	+
Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš – po nastanku i uočavanju	oko 120.000,00 kn/ godišnje	+	+	+	+	+	+

IZVJEŠĆE NAČELNIKA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

NAZIV PROJEKTA	PROCJENA FINACIJSKIH SREDSTAVA U kn (bez PDV-a)	TERMINSKI PLAN PROVEDBE					
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	oko 10.000,00 kn/ godišnje	+	+	+	+	+	+
Uspostava sustava gospodarenja muljem - u nadležnosti Ministarstva i Hrvatskih voda	/						
Interventno prikupljanje i zbrinjavanje morskog otpada	/						
Izrada Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest	/						
Izrada odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest – u nadležnosti MZOE i FZOEU	/						

GOSPODARENJE OTPADOM U OPĆINI STON U 2021. GODINI

Tvrtka Komunalno društvo Ston d.o.o., kojoj je dana suglasnost za obavljanje javne djelatnosti, prikuplja komunalni otpad iz svih naselja na području Općine. Otpad se prikuplja svakodnevno u ljetnim mjesecima te tri puta tjedno u zimskim mjesecima, osim u naseljima Ston i Mali Ston odakle se i u zimskim mjesecima prikuplja svakodnevno. Otpad prikupljen na području Općine Ston odvozi se na odlagalište otpada u Neumu.

Komunalno društvo Ston d.o.o. je za potrebe izrade ovog izvješća dostavilo podatke o sakupljenim količinama otpada na području Općine Ston u 2021. godini. Tijekom razmatrane godine sakupljeno je 2.802,09 t otpada koji je odložen na odlagalište otpada u Neumu.

Na području općine trenutačno se ne provodi odvojeno prikupljanje biorazgradivog komunalnog otpada, kao ni otpada namijenjenog recikliranju. Glomazni otpad se na području općine i dalje prikuplja po pozivu i odvozi na deponiju u Neumu.

Tijekom 2021. godine tvrtka Komunalno društvo Ston d.o.o. je putem letaka u više navrata informiralo stanovništvo o odvojenom sakupljanju elektronskog i električnog otpada putem ovlaštene pravne osobe Tehnomobil iz Metkovića.

Ne postoji razrađeni sustav sakupljanja drugih vrsta otpada, a koje spadaju u posebne kategorije otpada.

Komunalno društvo Ston d.o.o. je u 2021. godini nabavilo sljedeću opremu:

VRSTA OPREME:	KOLIČINA	UKUPNA VRIJEDNOST:
ICT oprema	1 komplet	69.701,94 kn
Kontejneri pocinčani zapremine 1100 L	7 kom	23.394,00 kn
Kontejner zelene boje izrađen od PEHD (polietilen visoke gustoće) zapremine 1100 L	1 kom	31.095,00 kn
Kante zelene boje izrađene od PEHD (polietilen visoke gustoće) zapremine 120 L	30 kom	5.730,00 kn
Koš za otpatke s pepeljarom zapremine 38 L	1 kom	10.230,00 kn

U 2021. godini nisu se provodile edukacije stanovništva s obzirom da nije uspostavljen sustav odvojenog sakupljanja otpada, niti je omogućeno sakupljanje otpada na kućnom pragu. Komunalno društvo Ston d.o.o. je ipak u 2021. godini u više navrata izvjesilo obavijesti o zabranama bacanja glomaznog otpada u okoliš i oko kontejnera kao i obavijesti o odvojenom sakupljanju glomaznog otpada po pozivu. Komunalna tvrtka je također u više navrata tijekom godine korisnicima poslala letke o odvojenom sakupljanju električnog i elektronskog otpada.

ZAKLJUČAK

Gospodarenje otpadom je sveobuhvatan problem koji zahtjeva suradnju svih članova društva, a pogotovo u malim zajednicama kao što je Općina Ston.

Kako bi se sustav gospodarenja otpadom unaprijedio, a u svrhu očuvanja prirodnih resursa te okoliša za buduće generacije, potreban je sveobuhvatan zaokret u svijesti svih stanovnika. Svaki član zajednice je dužan doprinijeti svojim zalaganjem, radom, primjerom razvoju sustava gospodarenja otpadom u okviru svojih saznanja i mogućnosti.

Potrebno je poraditi i na svijesti pravnih osoba koje posluju na području Općine Ston obzirom da je njihova obveza prema važećim propisima RH da sav otpad predaju pravnim osobama koje su ovlaštene od strane Županije ili Ministarstva za sakupljanje otpada.

U proračunu za 2021. godinu planirana su sredstva za izgradnju reciklažnog dvorišta, te postoji idejna skica cijelog postrojenja. Izgradnjom reciklažnog dvorišta započelo bi se i s edukacijama građana kroz razne radionice od strane stručnih osoba o održivom gospodarenju otpadom, vrstama otpada, potrebi i važnostima odvajanja otpada te vrijednostima otpada kao sekundarnih sirovina.

Ipak, unatoč planovima, u 2021. godini nije započeto s izgradnjom reciklažnog dvorišta na području općine zbog čega stanovništvu nije i dalje dostupna mogućnost zbrinjavanja posebnih kategorija otpada.

Plan gospodarenja otpadom za područje Općine Ston donesen je tijekom 2018. godine. Mjere koje su propisane navedenim dokumentom se nisu provodile ili su se zanemarivo provodile.

U periodu od usvajanja Plana gospodarenja otpadom do dana predaje ovog izvješća nije uspostavljen sustav odvojenog sakupljanja otpada.